מהסלמה אזורית להכרעת זירת עזה: ההזדמנות בעקבות המלחמה באיראן

written by ד"ר לימור נובל | 23.03.2026

בעוד המלחמה באיראן מרכזת כצפוי את עיקר תשומת הלב האזורית והעולמית, חשוב לזכור שזירת עזה עדיין לא הוכרעה. המלחמה שהתחילה בעזה באוקטובר 2023 עברה דרך לבנון, סוריה, תימן ואיראן, אך ישראל חייבת לסיים אותה בהכרעת החמאס בעזה.

אנו לא יודעים מתי הנשיא טראמפ יחליט לסיים את המלחמה באיראן ובאילו תנאים, ויחד עם זאת, במובנים של עוצמה צבאית ומדינית, ישראל כבר זכתה בהישגים משמעותיים. אם ישראל תפעל נכון, היא תוכל לממש את ההישגים הללו ולתרגם אותם בהמשך לקידום הכרעה בזירת עזה ולמציאות שהולמת את האינטרסים הביטחוניים והמדיניים שלה. על כן, יהיו תוצאות המלחמה באיראן אשר יהיו, דבר אחד ברור ישראל חייבת לסיים גם את המערכה בעזה והפעם, אם תנהג בחוכמה, יתאפשר לה לעשות זאת בתנאים שמתאימים לה.

כבר בתקופה זו לישראל יש הזדמנות לנצל את העובדה שהקשב העולמי מתרכז במלחמה באיראן ולפעול לקדם את האינטרסים שלה בזירת עזה כמו למשל הרחבת הקו הצהוב, תקיפות מקדימות לתמרון קרקעי או כל מהלך צבאי ומדיני שיסייע למהלך ההכרעה העתידי.

העוצמה שישראל מקרינה ותיוגה על ידי ארה"ב כבת ברית בעלת יכולות ומסוגלות, מובילים לשינוי משמעותי במעמדה של ישראל כמעצמה אזורית (ולדברי ראש הממשלה בתחומים מסוימים אף מעצמה עולמית). שינוי זה מספק לישראל עמדה נוחה יותר גם מול הממשל בארה"ב, ובאופן ספציפי ביחס לתוכנית עשרים הנקודות של הנשיא טראמפ לסיום המלחמה בעזה וביחס להרכב "מועצת השלום".

השבוע פורסם כי מועצת השלום הציגה לחמאס הצעה לפירוק הנשק והצפי הוא כי בארגון הטרור יסרבו למסור את הנשק הקל. לכן ישראל וארה"ב יצטרכו להכריז על כך שחמאס אינו מקיים את ההסכם ולתת אולטימטום שבסבירות גבוהה הוא לא יעמוד בו. במועד שיהיה נוח לישראל (שתלוי במידה רבה בזירת איראן וזירת לבנון שקודמות לזירת עזה), תתחיל המערכה הצבאית להכרעת חמאס ומערכה זו צריכה להיות עצימה ומהירה. לתוצאות המלחמה באיראן יהיו כמובן השלכות מהותיות על חמאס, וככל שאיראן תסיים את המלחמה חלשה יותר כך נקודת הפתיחה של הלחימה מבחינת חמאס תהיה נחותה יותר ומיטבית יותר עבור ישראל.

נכון לעכשיו, טורקיה וקטאר שהותקפו על ידי איראן אינן מצטרפות בגלוי למאמץ המלחמתי לצד ארה"ב ובכך מאכזבות את הנשיא טראמפ. ישראל צריכה לנצל חולשה זו כדי לדחוק את השפעתם במועצת השלום של עזה ועל שיקולי הממשל האמריקני.

בנוסף, הזדמנות חשובה ביחס לעתיד עזה היא התנעה אמיתית של תכנית ההגירה מרצון מהרצועה. את התוכנית הזו הציע הנשיא טראמפ בפברואר 2025 ואף הוקמה מנהלת הגירה, אך היישום שלה בפועל כמעט ולא קיים, בעיקר בשל חוסר ההצלחה לגייס מדינות שיקלטו את העזתים. כיום נוצרו התנאים לשנות מגמה זו. מדינות המפרץ, מדינות הסכמי אברהם ומדינות נוספות שנפגעו מהתוקפנות האיראנית יכולות לבסס קשרים דיפלומטיים עם ישראל או הסכמים לשיתוף פעולה כלכלי, טכנולוגי, רכישת מערכות הגנה ונשק. ישראל חייבת לנצל את ההזדמנות למהלך אסטרטגי של התניית ההסכמים אלו בקליטת עזתים במסגרת יוזמת טראמפ להגירה מרצון.

ישראל אכן שינתה את פני המזרח התיכון וביססה את מעמדה כמעצמה אזורית. במידה וחל במקביל גם שינוי פנימי וישראל מסוגלת לחשוב כמו מעצמה ולדבר בטרמינולוגיה של מעצמה, השינוי יתבטא גם ביכולתה לכפות הסכמים שהולמים את האינטרסים הביטחוניים והמדיניים שלה.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 23 במרץ 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.